

КАЗКИ

БРАТИВ

ГРІММІВ

ЯКОВ ГРІММ.

КАЗКИ БРАТИВ ГРІММІВ

© К И І В - Л Я Й П Ц І Г ©
У к р аї н сь к а Н а к л а д н я
— КОЛОМІЯ ||| {Winnipeg Man —
Галицька Накладня ||| Ukrainian Publishing}

1919

Друкарня Шарфого у Венгари.

ЯКОБ, ЛЮДВІГ, КАРЛЬ ГРІММ, уроджений 4 січня 1785 р. в Ганау, в Німеччині, був від року 1831 професором університету в Геттінген, а від 1841 професором ун. і членом академії наук у Берліні, де й помер 20 вересн 1863 р.

Вславився дослідами над німецькою мовою і над старинностями німецького народу.

Головні його твори: „Німецька граматика“ (4 томи, 1819—1837), „Німецька мітольгія“ (2 томи, 1875—1878), „Історія німецької мови“, (2 томи, 1828), „Німецький словник“, — і другі.

ВІЛЬГЕЛЬМ, КАРЛЬ ГРІММ, уроджений 24 лютого 1786 в Ганау, від 1830 проф. унів. у Геттінген, від 1841 в Берліні, де й помер 1851 року.

Головні його праці це видання старонімецьких поем, („Пісня про Ролянда“, „Огород рож“, „Сильвестер“ і другі), досліди над рунами й над німецькою геройською поезією.

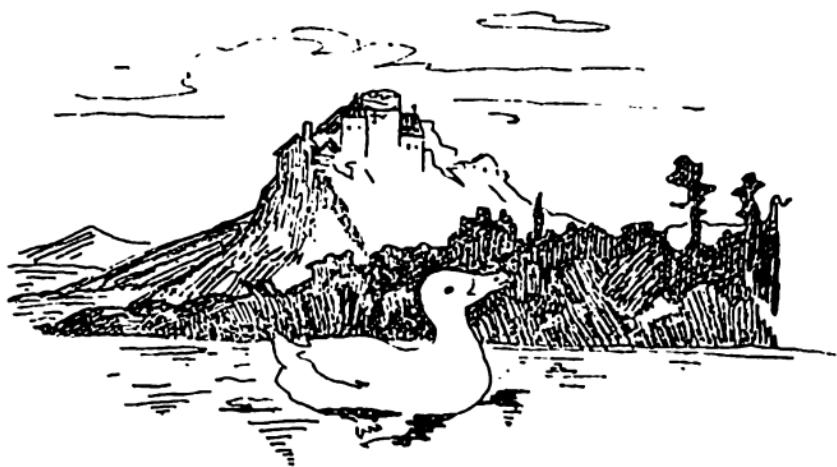
Оба брати видали разом 1812—1813 року, „Кавки для дітей“ у трьох томах, якими добули собі

трівку славу. Багацтвом уяви, кольоритностю ма-
люнку, живим оповіданням належать вони до най-
країших казок у світі. Списані вони з уст народу
й душа народу говорить із них; радується й ту-
жить, плаче і сміється, снує свої незбагнуті й не-
здійснені мрії.

Багато із цих казок переложено на різні мови,
а отсє кілька подаємо у вільних переводах на
нашу, українську мову.

ПРО КОРОЛЕВУ-УТКУ.

Був собі чоловік, йому вмерла жінка — і була собі жінка, їй умер чоловік. І той чоловік-удове́ць мав доньку, і жінка-вдова мала також доньку. Сироти дівчата познайомилися і ходили в ліс гуляти. З ліса зайшли вони раз до вдовині хати. І каже вдовиця до вдівцевої доньки: „Чуєш, дівоно́нько! Скажи своєму батькові, що коли він ожениться зі мною, то ти в мене будеш кожного ранку в молоці купатися, а вино будеш пити; моя-ж рідна донька купатиметься у воді й воду питиме“.

І пішла дівчина до свого батька й переповіла йому, що від удови вчула. А батько на те: „Хіба-ж я знаю, що мені робити? І без жінки біда і з жінкою клопіт“.

Довгенько бився він із своїми думками, а далі зняв чобіт із лівої ноги й дав його донці: „Піди на вишку, та повісь його на кілок, та налий у його води. У підошві, як бачиш, зробилася здорована діра. Коли вода перетікатиме, то я не вженося з удовою, а як нє перетікатиме, — то вженося“.

Послухала донька³ свого батька, і пішла на вишку, повісила чобіт на кілок, і налила у його води. Та вода нє виплилася, ще й діру, мов-би хто дратвою стягнув; до чиста засклепилася.

І прийшла донька до свого батька й сказала, якє диво з чоботом зробилося, що ані канля вода нє перетекла. І пішов батько на вишку, переконався, що донька нє бреше й оженився⁴ з удовицею.

Першого ранку, після вінчання, як збудилися дівчата, то перед постелею вдівцевої доньки, стояло молоко й вино, а перед постелею удовівної сама вода.

А другого ранку перед ї обома стояло молоко й вино, а на третьй — перед вдівцевою донькою стояла вода,⁵ а перед вдовиценою молоко й вино.

І так було вже кожного ранку.

Вдовиця дуже нє злюбила своєї пасербиці, бо вона була гарна, як сонце, а її рідна донька була погана, як ніч. А коли прийшла зім'ї й річка замерзла, як кість, а всі⁶ дороги геть⁷ позадувало снігом, мачуха пошила юбку з паперу, приклікала пасер-

бцию і каже до неї: „Маєш коробку, йди в ліс і назбірай мені ягід. Дуже то мені ягід захотілося!“.

„Боже ти мій!“ — каже дівчина — „таж тепер зима, а в зимі ягід немає. Земля замерзла, як кістя, усюди сніг лежить, звідкіля я вам ягід візьму? I як мені у паперовій юбці йти? — таж з мене мороз душу випре!“

„Не говори багато!“ — гукнула на неї мачуха, — „масш ту шматок хліба й не показуйся мені на очі, поки не назбірасш повної коробки ягід“.

Не було що спроті 'робити, вдягиула на себе юбку з паперу, взяла коробку, йде. А кругом так біло-біло, а мороз аж тріщить, нігде ані травички, ані одного дзеленого листочка не видно; не то що ягід!

Прийшла вона в ліс, дивиться: стоїть хатка, а з хатки визирає трьох карликів.*⁾ Поздоровила вона їх і застукала несміло в двері: „Увійдіть!“ — гукнули карлики, й вона ввійшла. Сіла собі на лавку біля порога, щоб загрітися трохи й поспідати. „Дай і нам кришку хліба“ — кажуть вони. Вломила спрота й подала їм.

„Їдкте здорові!“

„Спасибі тобі.“

*) Такі маленькі люди.

З'яли, а тоді її питаютъ: „А чого ти прийшла в ліс у такому тоиненькому вбранині й чого шукаєш тут серед зіми?“ „Ах, — відповіла вона — мачуха післала мене по ягоди й веліла доти її не показуватися на вічи, поки повної коробки нө назбираю.“

„Ага, — кажуть вони — то в тебе нема рідної мами, лиш мачуха. Це так і видно. Маси тут мітлу, промети нею сніг від задніх дверей.“

Взяла дівчина мітлу й пішла відмітати сніг, а вони тоді між собою вчинили раду, що їм з цею сиротою робити? Вона така бідна; шматочок хліба мала, і тим з ними поділилася.

Перший каже: „Я її таке зроблю, що вона, що-день, то краща буде.“

Другий каже: „Я її таке зроблю, що її червінці з рота надатимить, як лише слово промовить.“

Третій каже: „А я її таке починю, що сам король до неї пріїде й ожениться з нею.“

А дівчина за той час відмела гарненько сніг від задніх дверей, коли дзвиться, а під снігом ягід таких багато-багато, а всі такі червені-червені, а солодкі, як мід!

Назбірала вона повну коробку, подякувала карликам, біжить, щеб за-дня до хати прийти. Прибігла: „добрий вечір!“ — аж отсе з рота червінець на землю — хляп! Розказує вона, що її в лісі стрі-

нуло, а червінці за кожнім словечком падуть і падуть. Цілу хату встелили.

Глядить удовиця і з дива вийти нє може, а її донька каже до неї: „і я хочу в ліс, і мені треба червінців — треба, треба!“

„Ні — каже до неї вдовиця, — нє пущу я тобе. Там зімно, вітер лихий, продрохнеш та ще дє у снігах одубіеш. Сиди краще в хаті та дожидайся весни!“

Але дівчина своє: „піду в ліс, червінців мені треба, треба, треба!“

Бачить удова, що нема з дівчиною ради, пошила їй тепленьку шубу, наготовила масла, сира, ще й колачик спекла, — іди!

Пішла вона в ліс, дивиться стойть хатка, а з хатки визирає трьох малолюдків. Нє поздоровкалася з ними, нє застукала в двері, ногою штовхнула, відчинала, сіла на лаві, виняла в кошеля масло, сир, колачик, — єсть.

А вони до неї: „Дай і нам трошки.“

„Ого! У мене самої нє багато, як мені з другими ділиться?“

„То бері мітлу та промети нам стежку від задніх дверей!“

„Метіть собі сами, я у вас нє наймичка. Які мені пановє!“

Посиділа,—дивиться що карлики нічого не говорять, встала й пішла.

А вони тоді між собою зробили раду. Що їм з тою дівчиною робити, що вона така нечесна і такого неборого серця?

Перший каже: „Я її так дам, що вона, що-день, то буде поганійша.“

Другий каже: „Я її так дам, що за кождим словом у неї з рота вискакуватиме рапуха.“

А третій каже „Я її так дам, що вона не своєю смертію умре.“

А бабина дочка за той час скрізь по лісу ягід шукала й ні-одної нічайшої. А як втомилася, то пішла собі домів. Прийшла й хотіла своїй мамі розповісти, що бачила в лісі, та тільки промовила перше слово, як з рота на долівку рапуха—хляп! Така велика й погана, що аж глянути гідко. Нападало їх повна хата, аж кишить.

А тоді мачуха ще гірше зненавіділа своєї пасербці й тільки того, що придумувала яку-б то І тяжшу роботу завдати, щоб було із-за чого до неї присікатися. Взяла вона казан, нагріла кипятку й пряжу піре. Випрала кілька мітків, почіпила сироті через плечі, даючи сокиру в руки й каже: „Іди мені на річку, вирубай ополонку й випері мітки, а гарно, щоб були білі, як сніг і щоб нитки ніч позмерзлися до купи!

Взяла спрота сокиру, йде. Стала посеред річки, рубас ополонку, коли дивиться: їде король. Приїхав, казав здержати коні й питаеться: „А чия ти, дівчино, і що таке робиш тепер на ріці?“

„Я бідна сирота і роблю те, що мачуха веліла.“

Глянув король на неї, а вона така гарна, мов сонце, і всміхнувся й питав: „А може-б ти поїхала во мною, у мій двір.“

„А чому-ж бі мені й не поїхати, коли що заберете мено з собою.“

Сіла й поїхала у королівський двір. Там повінчалися вони й зажили собі гарно, як Бог приказав.

А минув рік, уже в них і дитиничка у колисці лежить.

Почула мачуха, що її пасербниця така щаслива, вібралася, іде: ще й свою погану доньку взяла з собою.

Прийшла, розгостилася, а вночі, як усі в палаті поснули, разом з донькою витягнула королеву в ліжка й кинула її через вікно в ріку. А тоді поклала в ліжко королевої свою препогану доньку й периною її геть з головою накрила.

Приїхав король, хотів звитатися із своєю жінкою, а стара й каже: „Лишіть її, лишіть; вона якась недужа, нехай впгріється під периною.“

Приходить король другого оранку, дивиться. — а в ліжку замісць його жінки, гарної мов сонце, ле-

жити якась дівка, погана, як ніч, та ще коли балака, то за кожнім словом жаба з її рота вискакує.

Дивується король, що такого сталося, а стара йому говоре, що то королевій з хороби таке зробилося.

А вночі, як королевий кухар переходив по над річку виплила качочка-утка й питаеться:

Королю, королю скажи мені,

Чи спиш ти в палаті, чи спиш, чи ні?

Кухар не відповів нічо, а вона тоді знову:

А гості? Вернути до долину мабуть!

Кухар тоді:

У твоїх комнатах здоровово храпуть.

А качечка:

Що робить дитина? Здорова вона?

А кухар:

Гойдде дитинку колиска нова.

І зробила ся з качечки королева й побігла в палату, поправила дитинці подушечку в колисці, щоб гарно й легко було їй спати, накормила, нагодувала й вернулася у річку й знову собі, як качечка плаває поміж баговіннячком. І другої нічки так само, а на третю, як вона від дитинки верталася, стрінув її кухар на сходах. І каже вона до його: „Піди до короля і скажи йому, щоби він уявя меч і тричі ним перехрестив мене на порозі.“

Побіг кухар до короля, король зірвався з постелі, взяв меч, вибіг на сходи, давиться: стойть

І підняв король у гору меч і над головою жінки
зробив знак святого хреста.

щось біле, ніби його жінка, а ніби лиш тінь. І підняв він у гору меч і над її головою у воздусі зробив тричі знак святого хреста. І ожили королева і стала такою, як перше була, гарною, гарною, мов сонце, і веселою, мов пташечка в лузі.

І врадувався король, але не пустив її в палату, лиши замкнув у коморі, аж до ніділі, поки юні охрестили дитинки.

А по хрестинах питастесь король мачухи: „Що варта людина, яка своєго ближнього у став кине?“

А мачуха йому: „Варта, щоб і з нею тє саме зробити.“

А король: „Так ти сама на себе присуд учинила.“

І велів її всадити у велику бочку разом з поганою доњкою, бочку заднити, й пустити з гори в річку.

І покотилася бочка з горба, а як у річку впала, то так за нею зашипіло й засичало, мов-бистам гадини кусалися.

А король з королевою жили собі щасливо та весело й тішилися своєю дитиною, хлопчиком, що гарний був і добрий, як його мати, а жвавий і сміливий як батько.

ПРО ЛИСИЦЮ-ВДОВИЦЮ,
ІІ НАЙМИЧКУ КИЦЮ І ПРО ЛИСА МОЛОДЦЯ.

Коли вмер лис, прийшов вовк до лисичині
хати й хотів з нею женитися.

Застукав тричі в дворі і вийшла чорна кітка,
що в лисиці за наймичку служила.

Вовк поздоровив її чемно й каже:

Добрийдень котусю, тітусю!
Як вам ведеться, як живеться,
Що робите тепер?

А кітка каже до його:

Що я роблю? Снідання готовлю.
Чи поснідаєте зо мною?

Спасибі вам за ласку, — каже чемний вовк. — Я
прийшов до пані — лисиці; чи дома вона?

А кітка на те:

Вона дома, у хоромах*.)
З рана до вечера тужить,
І плаче дуже,
Що старий пан-ліс помер.

А вовк:

Як вона хоче мужа мати,
То най вийде до мене із хати.

Побігла кітка до лисиці, до її склепленої світлиці,
застукала пальчиками в двері й говорить:

Прийшов вовчик до вас;
Коли маєте час
То вийдіть у діброву
На солодку розмову.

А лисиця-вдовиця питается: „А який він, цей вовк? Чи має червоні штани й ротик, гострий, мов дротик?“

„Ні, — відповідає кітка — немає у його червоних штанів, ані такого гострого ротика, мов шило.“

„То нехай собі йде!“

І пішов вовк, а прийшов пес, а за псом олень, а за оленем медвідь, а за медведем лев і всі лісові звірята. А лисиця-вдовиця у в-одно питалася, чи є у їх червоні штани й ротик, мов дротик: „Нема“ — відповідала кіточка-наймичка й жених відходив з гарбузом.

*) у світлиці.

А коли не перестали, так ще й досі танцюють.

Аж прийшов молодий ліс, а лисиця-вдовиця
знову питається, чи є у нього червоні шаравари і
ротик, мов дротик.

„Есть!“ — сказала кіточка-наймичка.

„То хай до мене прийде!“

І прийшов лісок, молодий панок, а лисиця
вдовиця каже тоді до своєї наймички:

Вимети кицю, хвостиком світлицю,
Щоби чисто було.

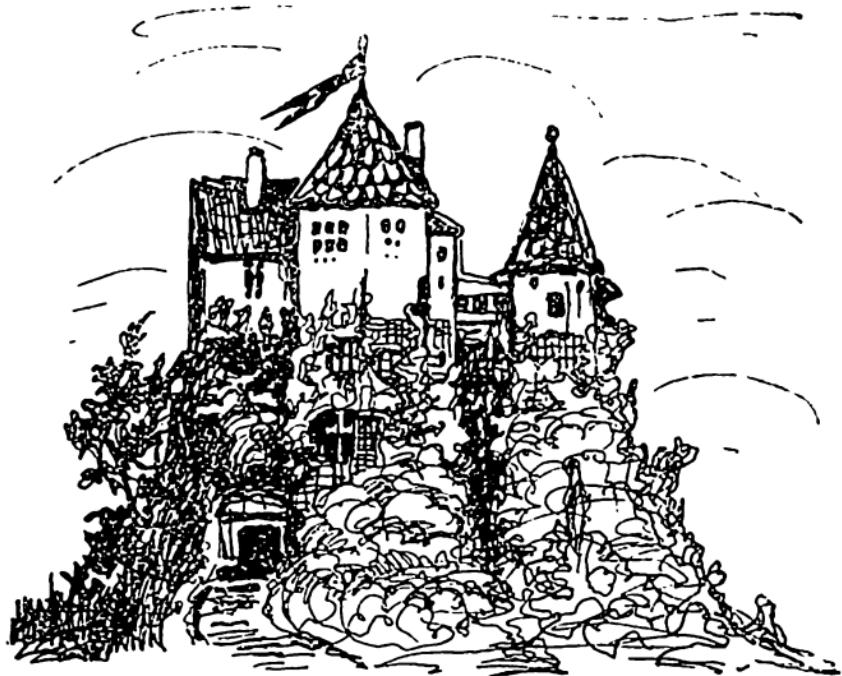
А небіщика лиса кинь геть, за вікно;
Бо він миши їв, а мені дати не хотів.

Я його не потрібую.

І повінчалися з лісом і зробили з музирами
весілля, і коли не перестали, то ще й досі танцюють.

**ІРО ЦАРЕВИЧА-ЖАБУ
Й ПРО ВІРНОГО МИКОЛУ.**

Було це в давнину.

В якому краю, того сказати не знаю.

Жив король; мав сім доньок; всі булі гарні.

Та наймолодша з поміж них, була найгарнійша.

Така гарна, така гарна, що навіть сонце, хоч
воно всюди бувало й не одно видало-оглядало,
коли її рано будило, то всміхалося до неї при-
язно й мило.

Така гарна була!

А біля королівського замку був великий темний
ліс, а втому лісі, при зеленому горісі

Була керничка, невеличка,

А втій керничці студена водичка.

Наймолодша королівна радо у гаю гуляла, буяла,
над керничкою сідала, квіточки у віночки пле-
ла, спілітала, кулею золотою у гору підкидала,
в свої дрібонькі, білі білесенькі долоні її імала.

Це була її найулюблена забава.

Раз, кинула вона золоту кулю у гору, та нє
спіймала її, куля покотилася по мураві і виала у
керничку, в студеную водичку.

А керничка була дуже, дуже глибока.

І засумувалася наймолодша королівна і з її
синесенських очий покотилися сліззи. мов горох,
а з її уст румяних полились слова великого жалю.
Плакала вона, горювала на весь ліс, що аж листочки
на деревах дріжали, мов вони її горю великому
спочували, участь у йому приймали.

І коли вона так плакала, ридала, сумними
словами промовляла озвався голос з керничі.

Наймолодша королівно,

Чого плачеш ридасш,

Своїми словами, мов гострими мечами

Мое серце прошибасш?

Дивиться королівна, звідки цей голос уявся,
аж бачить, з керничці вилізла жаба, випутила очі,
мов баньки й дивиться ними на неї так якось лю-
бовно й смішно.

„Не плач, моя ти гарна королівно; сковай слізай на гірші
часи. Я тобі пораджу, але що ти мені за це даси?“

„Ах це ти, старий кум-кум! Я плачу, бо золота куля нокотилася в керницю, звідтам я її ніяк не добуду. Ніяк, ніяк, ніяк!“

І знову в плач.

А жаба каже до неї:

„Не плач, моя ти гарна королівно, бо шкода твоїх очей; сковай сльози на пізнійші, щиріші часи. Я тобі пораджу, але що мені за це даси?“

„Віддам тобі шати—оксаміти
Й ожерелля самоквіти,
Ще й корону із моого чола,
Щоб мені тільки моя золота куля була!“

„Твоїх одягів оксамітів й ожерелля із само-
квітів, ані королівської корони я не потрібую. По-
що мені вони? Чи мене тут хто в тому пишному
наряді побачить? Але як ти мені обіцяєш, що
мене любитимеш, що мене за свого товариша собі
приймеш, що я при тобі за столом буду спідіти,
з твоїого тареля їсти і в твоїому ліжечку спати—
то я тобі твою золоту кулю із самого дна глибо-
кої керніці дістану.“

„Добре, добре, хай буде й так“ — відповіла
королівна, бо думала собі: „що тая дурна ж ба-
белендить? Вона у своїй керніці весь вік спдіть,
світа божого не бачить? Тильки їй діла, що клика-
ти: „ква-ква“, та „кум, кума“... Чому не обіцяти їй?“

Жаба ліве до королівського замку.

Тоді жаба пірнула в керпичку, в студену водяну пічку, знайшла золоту кулю і дала її королівні.

А королівна така рада, рада; так тішиться, сміється, що її сміх по лісі, мов шовкова ниточка вється. Взяла кулю, кинула в гору, зловила й ще раз кинула й іцераз зловила й веселенька біжить до свого замку.

А жаба за нею в-слід:

„Возьми мене, возьми мене,
Жаба мала тебе не дожене!
Кум — кум, кум — кум!“

Королівна навіть не оцирнулася: прибігла домів і скоро забула про погану, бідну жабу й про те, що її обіцяла.

Аж однієї днини, коли з батьком своїм і з пишним товариством за столом сиділа, солодкі меди, пила й смачненські страви їла, чуб: щось по сходах чалапає, все: шлап-шлап, шлап-шлап. Причалапало до дверей, застукало й говорить: „Наймолодша королівно, відчини мені!“ Зірвалася королівна із свого креселка, золоту ложечку на землю опустила, хрусталеву чарочку перевернула, біжить до дверей, бо цікава, хто її отсє кличе.

Відчинила, дивиться — жаба. Велика, бура, з випуленими очима, що глядять на неї так якось любовно й смішно.

І скоренько затріснула дверми королівна і вернула до стола й сидить, ні вмірла, ні жива. А серце у неї, мов пташечка в клітці, так беться, так беться, що аж старий батько король, вчув і питаеться: „А що там таке, моя донечко? Чого ти так ізлякалася? Чи який парубок-велітень прийшов, щоби тебе від мене пірвати?“

„Ні батечку, нө велітень це, а жаба прийшла по мене.

Коли я вчора у гаю гуляла, золотою кулькою підкидала, вона мені тую кульку із самого дна студеної керници на верх добула. За це дала я їй своє королівське слово, що вона в мене за товариша стане, та я ніколи того нө ждала, щоб жаба із своєї керници аж до нашої золотої світлиці причвалала. Тепер вона стоїть біля порога й дожидається мене.“

А жаба в-друге в двері: стук, стук!

„Наймолодша королівно,

Відчини мені!

Чи забула, що сказала

Вчора ти мені?

Що сказала в темнім гаю,

Де я свою хату маю —

Відчини мені!“

Почув це король і каже до доньки: „Королівського слова нө годиться ламати; відчини жабі двері!“

І пішла королівна, і відчинила двері й ускочила в пишину світлицю жаба велика, мов ходак, та все „квак!“ та „квак!“ та все: „кум“ — та „кум“. (Бог її знає кому й на яких хрестинах вона кумою була). Так кумкаючи причалала вона до креселка, що на йому королівна сиділа й каже: „бери мене на руки!“

А королівна затрусилася, мов кленовий листяночок, бо деж таку погань на руки брати?

Але король велів і вона її на своє лоно взяла.

А жаба тоді: „присунь блище золоту тарілку, щоби я з тобою могла їсти на спілку.“

І знову затремтіла королівна, як пелюсток троянди, коли на неї вітер новіє, бо деж хто таке в світі видав, щоб королівна, така гарна, мов весняне сонце з однієї золотої тарілки з жабою їла?

Але не було ради, батько велів — мусіла їсти, хоч найсмачніші страви крізь горло їй перейти не хотіли.

А жаба, найвшися до-сита, каже до неї: „Неси мене у свою світличку, бо мені хочеться після доброго обіда спокійно відпочати.“

І заридала гірко королівна, бо хіба жаба її рівна, щоб у її дівочій світличці відпочивала. Але мема-що, батько велів, узяла жабу на руки,—несе.

Принесла й пустыла в куток, а сама положилася у білу постелю й глядить на мальовану стіною.

А жаба чалап-чалап, причалапала до самого ліжка й каже: „Мені також хочеться поспати на оттій пуховій подушці, під білесеньким покривалом, берн мене!“

Розсердилася королівна, підняла жабу й як не кине нею об стіну: „Ось тобі біла постеля, ти погана ропухо!“

Коли дивиться, аж це не жаба, а королевич, стрункий такий, з спініми очима і з русавими кучерами на голові.

„Хочеш мене за товариша мати?“

„Хочу“, відповіла королівна, відвіртаючи засоромлене обличчя.

„Я королевич із сусідного царства-государства, мені відьма таке учинила, що я жабою в керниці карався, щасливої хвилини дожидався, щоб королівна мене собі за товариша взяла. Тепер я з тобою обвінчується, повезу тебе до свого замку й заживемо щасливо.“

Так вони й зробили. Повінчалися, а на другий день після гучного весілля заїхала карпта, з чотирма білими кіньми; на переді сидів старий візник, а ззаду стояв на дощечці молодий гарний чура, Микола. Цей так тужив за своїм королевичом, коли його погана відьма в жабу перемінила, що пішов був до коваля і казав себе трьома за-

лізними обручами скувати, щоб йому серце з величного жалю на двоє не розпалося.

Ото ж сів молодий королевич у кариту, а королівна біля його, а Микола став на дощечці, що була прикріплена до задної осі — йдуть. В'їхали яку милью, чи дві, аж чус королевич, щось тріснуло у возі. Думав: колесо ізломалося. Казав здеркати коні, питається:

„А що це таке, Миколо,
Чи зломилося коло?“

А Микола йому й відповідає:

„Це не коло, ані вісь,
Це той обруч тріс,
Що я ним казав серце скувати,
Щоб воно не тріснуло з болю,
За тобою, молодий королю,
Як ти жабою зробився.“

Їдуть. Аж знову — трісъ, і ще раз: трісъ! Так обірвалися усі три обручі, що ними було сковане серце Миколи, бо вже він їх тепер не потрібував, бо вже молодий королевич від лихої сили звільнився, і знову таким як і перше був зробився.

Приїхали і так щасливо розжилися, що дай Боже всякому доброму чоловікови такого щастя

**ДІВЧИНА, ЧЕРВОНА ШАПОЧКА
І ВОВК НЕНАЖОРА.**

Була раз дівчинка. Її кожний любав, бо була вона дуже гарна й чесна. Та найбільше любила її старенка бабуся. Вона не знала, що своїй унучечці дати. Подаровала їй червону оксамитову шапочку. Дівчинці було дуже гарно в тій червоній шапочці, бабуся тішилася, поцілувала її в обі румяні щічечки й сказала: „Ой, ти, ти, моя червона шапочко!“

І з тої пори дівчинка звалася червоною шапочкою.

Одної днини приклікала її мати до себе, дала пляшку вина, дала свіжий колачик і казала про віднести до бабусі, бо бабуся лежить недужка і потребує вина її колачика свіженського. „А лиш поспішай та не гуляй по дорозі, щоб мені пляшки не розбилася. А як прийдеш до бабусі, то застукай до дверей і скажи: добрий день, дорога бабусю; як проживасте? — Розумієш?“

„Розумію, матусю“, — відповіла червона шапочка і пішла.

А бабуся мешкала гень за селом у лісі. Треба було йти, йти та ще йти. Отож іде червона шапочка, аж з ліса вийшов вовк. Вона не знала, що це такий недобрий звір і не втікала від його. А він і каже:

„Добрий день тобі, червона шапочко!“

А вона відповідає:

„Добрий день і вам, вовку.“

„А куди так раненько?“

„До бабусі, вовку.“

„А що несеш під запаскою?“

„Пляшку вина і свіженський колачик. Бабуся нездужають, так мати передали діля їх, щоб покріплися.“

„А дяк мешкає твоя бабуся?“

„У лісі, між трьома дубами стоїть їх хата, а за хатою ростуть горіхи. Ти вже знаєш де.“

А що несеш від запаскою?"

Плишку вина й свіженький колачик. Бабуся нездужаю
їк мати передали для їх, щоб покрішилися."

Вовк подумав собі: „тая дівчинка, то буде для мене добрий кусочок, ще кращий від її бабусі. Але треба розумно братися до діла, щоб їх обі дістати.“

Хвилину йшов спокійно поруч дівчинки, а далі й каже:

„Червона шапочка, гляди, які гарні квіточки довколо. Ти їх наче й не бачиш. І наче й не чуєш; як гарно пташки співають. Ідош, мов у школу. А в лісі так весело.“

Червона шапочка глянула й побачила кругом гарні квітки й свіжу траву й сонце, що крізь листки золоті перстені кидало. І погадала собі: „Як нарву гарних квіток і принесу бабусі, то бабуся втіпиться ними. Часу маю багато; до полудня ще дуже далеко.“

І зійшла із стежечки в бік і найшла квітку одну, другу, десяту, і чим дальше йшла, тим більше було квіток.

Так зайшла вона гень-гень у саму середину лісу. А вовк тимчасом побіг до бабусі. Застукав до дверей, а бабуся питаеться: „хто там?“

„Червона шапочка; — відповів вовк солоденько, — несу тобі винця і свіжий колачик — відчини мені, бабусю.“

А бабуся й каже: „Не здужкаю встати, попріє добрі двері коліном, то вони й відчиняться.“

Вовк ударив лобом у двері, двері відчинилися і він увійшов до хати. Но думаючи багато скочив у постелю і з'їв бабусю.

А тоді вбрав її одіж, надів на голову білій чепець, ліг у постелю, ще й, поганцій, периною накрився.

А червона шапочка збирала квітки в лісі. Як назбирала їх новні жмені, пригадала собі хору бабусю і побігла до неї. Здивувалася, що двері стояли на-розтвір.

„Господи, — казала до себе. — Чого це мені нині так страшно входити в бабусину хату. Вона-ж мене так любить?“

Увійшла, поздоровила бабусю і приступила до її постелі. Бабуся лежала під периною, а білій чепець зсунувся аж на ніс, тільки вуха сторчали.

„Бабуню, бабуню, а чого це в тебе такі довгі уши?“ — питалася червона шапочка бабусі.

„Щоб тебе краще чула, дитино.“

„А чого це в тебе такі великі очі?“

„Щоб краще бачила тебе.“

„А чого це в тебе, бабусю, такі великі руки?“

„Щоб легше тебе могла спіймати.“

„А чого такий здоровий рот?“

„Щоб скорше тебе з'їсти.“

А за цим словом вовк вискочив з постелі і проковтнув чорвону шапочку.

Попоївши здорово, він знову ліг у постелю і захропів на цілу хату, аж вікна задзвеніли.

Попри хату йшов стрілець. Він почув отсей здоровий хропіт і сказав до себе: „треба поступити до хати, бо чогось стара бабуся дуже хропе, чи не сталося з нею щось поганого.“

І зайшов у хату й приступив до бабусі й каже: „здорові були матусю! А чого ви це хропите на увесь ліс. Геть вистрашете мені звірів.“ Але бабуся нє відповіла нічо, [тільки вовк випулив на його свої перестрашені очі.

„Ах, ти старий грішнику! — крикнув на його стрілець. — Так я аж тут на тебе наскочив, ти нє добра звірюко.“

І хотів його застрілити, але пригадав собі, що вовк певно з'їв стару бабусю і куля могла б влучити. Тому не стріляв вовка, лише дістав з кишени великого, стрілецького ножка, розпоров йому черево й на превелике своє диво добув із його чорвону шапочку, а як ще глибше ножакою сягнув, той стара-бабуся виставила свою перестрашенну голову.

Червона шапочка сказала: „О Пречиста! Як я перестралася, серце мені мало з груди нє вискочить. Гу, як там чорно й погано в тому вовчому череві!“

А сказавши це побігла, принесла кілька каменюк і вложила їх у черево вовкові. А тоді иглою з ниткою черево геть гарно зшила до купи мов, одерту рукавицю.

А коли кінчпла зшивати, вовк очуняв і—в ноги. Але не годен був тікати, бо каміння було за тяжке, упав й забився на смерть.

А тепер усі були вдоволені й раді. Стрілець зняв із вовка шкуру й поніс її домів, бабуся випила вино й видужала, а червона шапочка сказала себі: тепер я вже ніколи не піду в ліс за квітками, тільки слухатиму, що мені скаже моя добра мама.

ЗМІСТ.

Стр.

Про королеву-утку	7
Про лисицю-вдовицю, її паймичку кіцю і про лиса молодця	19
Про царевича-жабу її про вірного Миколу	25
Дівчина, чепчона шапочка і вовк ненажора	37

У тій самій бібліоточці впійшли:

Гребінчині приказки, з портротом автора, пе-
редмовою й рисунками.

Наклад перший (розкущлено).

Гребінчині приказки, з портретом автора, пе-
редмовою й рисунками. Наклад другий
(11—20 тисяч).

Байки Глібова, з портретом автора, перед-
мовою й рисунками (1—10 тисяч).

Байки Крилова, в переспівах і наслідуваннях
Богдана Лепкого. З передмовою і портрете-
том Крилова.

Готовляться до друку:

Наші казки.

Ілюстрировані казки Андерзена.

Ілюстрировані байки Ляфоптена.

Вибір співомовок Руданського, з портретом
і життєписом автора.

Езопові байки.

—

Усі томики в коліросих обгортаках.

